

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Taideyliopiston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta (VN/11304/2024)

24.6.2025

Taideyliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta, joka sisältää ehdotuksia tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta sekä lahjoitusvähennyksen uudistamisesta.

Lausuntomme kohdistuu erityisesti esitysluonnoksen osuuksiin, jotka koskevat lahjoitusvähennysten uudistamista ja korkeakoulujen lahjoitusrahoitusta.

1. Ennakoitava ja kannustava veropolitiikka tukee yliopistojen varainhankintaa

Taideyliopisto tukee Unifin tavoin veropolitiikkaa, joka on ennakoitavaa ja pitkäjänteistä sekä tukee yliopistojen mahdollisuuksia hankkia yksityistä rahoitusta. Viime vuosina yksityisrahoituksen merkitys korkeakoulujen rahoituksessa on kasvanut. Valtio on huomionnut tätä tarvetta muun muassa vastinrahakampanjoilla ja lahjoitusvähennyksillä. On tärkeää, että lahjoittamiseen liittyvät verokannustimet säilyvät sellaisina, että ne edistävät lahjoituskulttuurin kehittymistä myös tulevaisuudessa.

2. Huoli suurten lahjoitusten vaikuttavuuden heikkenemisestä

Esityksessä ehdotettu lahjoitusvähennyksen enimmäismäärän rajaaminen 167 000 euroon vuodessa voi heikentää suurten lahjoitusten vaikuttavuutta ja vähentää lahjoittajien motivaatiota. Suuret lahjoitukset ovat monissa tapauksissa mahdollistaneet merkittäviä avauksia ja uusia koulutushankkeita – erityisesti niillä aloilla, joilla julkinen rahoitus on rajallista ja volyymit pieniä. Toivomme, että jatkovalmistelussa arvioidaan tarkasti, millaisia vaikutuksia esityksellä olisi yliopistojen varainhankinnan edellytyksiin.

3. Monimuotoisen taidekoulutuksen rahoituksen turvaaminen

Taideyliopistossa yksityisillä lahjoituksilla on keskeinen rooli kulttuurisen monimuotoisuuden ja harvinaisten koulutusalojen tukemisessa. Esimerkiksi osa Taideyliopiston opetuksesta ja tutkimuksesta kohdistuu harvinaisille taiteenaloille, joiden säilyminen osana suomalaista korkeakoulutusta on yhteiskunnallisesti merkittävää, mutta taloudellisesti haavoittuvaa. Yksityiset lahjoitukset mahdollistavat näiden alojen pitkäjänteisen kehittämisen ja uudistamisen.

Tämän vuoksi pidämme tärkeänä, että myös suuret lahjoitukset säilyvät verovähennyskelpoisina, jotta lahjoittamiseen liittyvä kannustavuus ei heikkene, ja jotta rahoituspohja säilyy riittävän monipuolisena myös tulevaisuudessa.

4. Pienet lahjoitukset osaksi kannustinjärjestelmää

Kannatamme lahjoitusvähennyksen alarajan laskemista siten, että myös pienemmät, esimerkiksi kuukausittaiset lahjoitukset tulisivat vähennyskelpoisiksi. Tämä voisi madaltaa lahjoittamisen kynnystä ja aktivoida uusia lahjoittajaryhmiä. Pienemmilläkin lahjoituksilla on usein merkittävä symbolinen ja yhteisöllinen arvo – etenkin taide- ja kulttuurialalla.

5. Vähennysoikeuden laajentaminen pääomatuloihin

Kannatamme ehdotusta laajentaa luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys myös pääomatuloihin. Tämä lisää joustavuutta lahjoittajien näkökulmasta ja voi tukea lahjoitusten lisääntymistä eri tuloryhmissä.

Lopuksi/yhteenveto

Taideyliopisto pitää hallituksen esityksen tavoitteita kannatettavina, mutta korostaa, että muutosten valmistelussa on tärkeää huomioida:

- suurten lahjoitusten vaikuttavuus ja pitkäjänteinen merkitys korkeakouluille
- taide- ja kulttuurialojen erityispiirteet ja rahoitustarpeet
- lahjoittamisen kynnyksen madaltaminen pienemmille lahjoittajille
- joustavampi vähennysoikeus eri tulolähteille.

Toivomme, että lainsäädäntöuudistus rakentaa vakaata ja kannustavaa pohjaa suomalaisen korkeakoulutuksen yksityiselle tukemiselle myös tulevaisuudessa.

Kontunen Liisa
Taideyliopisto